

SCHEIBER HUGÓ CIGARETTÁZÓ FÉRFI

„Világsikerem volt, de ma este sem volt kaja”

No
60

3. A berlini Bilder Courier címlapja, Scheiber portréinak reprodukciójával, 1925

Ezek a társasági események kiváló lehetőséget kínáltak Scheibernek, hogy a szélesebb közönség előtt is megmutassa portréfestői képességét, sőt, a korszak hírességeinek, politikusainak lerajzolásával még a kinti sajtó figyelmét is felkeltette. Leghíresebb modelljei közé tartozott a némafilmek sztárja, Asta Nielsen vagy az orosz balett legendás balerinája, Tamara Karsavina.

A híres színésznők, táncosnők és az éjszakai élet sztárjai mellett Scheiber portréinak nagy részét politikusok tették ki. Megrajzolta Wilhelm Marx birodalmi kancellár, illetve miniszterek és államtitkárok arcképét is. Herwarth Walden nemcsak az üzleti lehetőséget látta Scheiber portréiban, hanem ő maga is nagyra tartotta tehetségét, több alkalommal állt modellt feleségével, Nell Waldennel együtt. A húszas évek végén, miután végleg hazatért, Scheiber abban bízott, hogy a portréfestészet Budapesten is éppen olyan elismerést fog hozni számára, mint Berlinben. A portrékészítés ugyan fontos bevételi forrást biztosított a művész számára, de nem volt elegendő ahhoz, hogy ne fenyegetse az állandó egzisztenciális bizonytalanság.

Tersánszky Józsi Jenő visszaemlékezése szerint

„Amilyen remek volt festőnek Scheiber, olyan élheteretlen mint üzletember. Ha bárki vett tőle képet, másnap vagy egy-két napra rá megjelent valaki nála, és ugyanazért az árért két másik főstményét kínálta megvételre.”⁴

A Pesti Napló pedig így emlékezett meg róla:

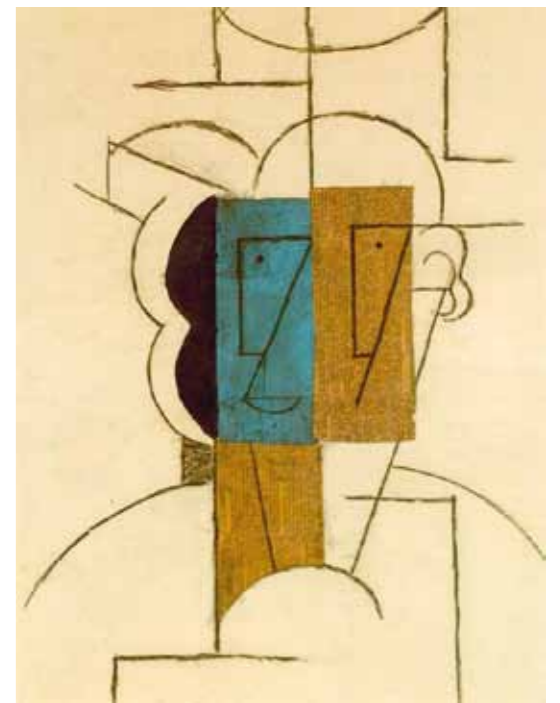
„Pesten mindenki ismeri pirosképű, köpcös alakját, ahogy szájából kilógó szivarral, örökösen izgatottan, nagy mappával a hóna alatt rohan az aszfalton és keresi a vevőt, aki alig egy vacsora áránál többért képet vegyen tőle. Scheiber Hugónak hívják.”⁵

A portrék – akár karikatursztikus jegyeket viselő önarcképei, akár a magyar és német közélet ismert szereplői, akár a budapesti hétköznapok arcai – végigvonulnak Scheiber életművén. Arcképei jellegzetes, a kubizmus és a futurizmus eredményeit felhasználó, dekoratív stílusban készültek, sikerének titka pedig minden bizonnyal abban rejlett, hogy a látványos kompozíciók mögött megmaradt az expresszionizmusra jellemző, pszichológizáló lélekábrázolás, akárcsak Tihanyi Lajos vagy Oskar Kokoschka portréinak esetében.

A most aukcióra kerülő, a harmincas évek divatos kalapját viselő, cigarettázó férfi arcképe kiemelkedő példája Scheiber harmincas évekbeli portréfestészetének.

KELEN ANNA

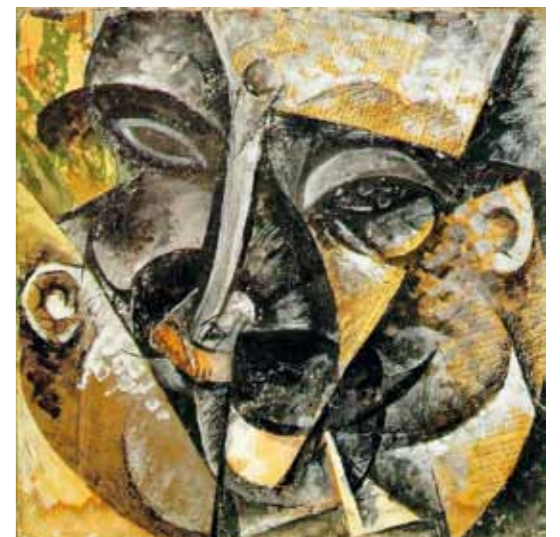
1 Molnos 136.
 2 Molnos Péter: Scheiber Hugó. Festészet a jazz ritmusában. Kieselbach Galéria, Budapest, 2014, 99.
 3 Ujság, 1925. szeptember 2., 5.
 4 Molnos 136.
 5 Scheiber Hugó római megdicsőülése. Pesti Napló, 1933. november 19., 36.

4. Pablo Picasso: Férfi kalapban, 1912

5. Gino Severini: Önarckép, 1912

6. Umberto Boccioni: Férfi fej, 1913